

КОТАРЧИН

№ 1   ЯНВАР   1968

БИРИНЧИ ГАР

Микајыл РЗАГУЛУЗАДӨ
Шәкилләр Ј. ҺҮСЕЈНОВУНДУР

Гар жағыр. Ири-ири, ағыр-ағыр, ағаппаг, тэртэмиз...

Биринчи гар...

Бу илки ғышын биринчи гары. Бу гар мәним дә биринчи гарымдыр. Бәли, биринчи мәктәб гарым!...

Нечә? „Биринчи мәктәб гары“ нәдир? Гојун дејим:

— Мәним адым Ајтачдыр. Бу илдән мәктәбә кедирәм. Мән мәктәбә

кедәни биринчи дэфәдир ки, гар жағыр. Бах, буна көрә дә бу гар мәним биринчи мәктәб гарымдыр!

Нијә севинирәм? Ону да дејим:

— Ахы эввәлләр гар жағанда, мәни бајыра гојмурдулар. Дејирдиләр: „Үшүјәрсән. Сојуг дәјәр. Хәстәләнәрсән...“ Амма инди... Инди даһа мәктәблијәм! Гар да жағса, күләк дә әсә, лап туфан да, боран да гопса, мән мәктәбә кетмәлијәм.

Сәһәр-сәһәр бабамын әлиндән тубтуб мәктәбә кедирәм, гар елә тәмиз, елә ағдыр ки, елә парылдајыр ки... Үстүнә ајаг басмаға адамын һејфи кәлир. Амма нејләјәсэн? Ајагларымызын алтында гар хырпылдајыр: хырп-хырп-хырп...

Инди даһа гарын үстүндә дојунча, лап дојунча кәзәчәјәм. Нәлә гар топу да ојнајачағам, јолдашларымла Шахта баба гајырачағам...

Бах, буна көрә дә севинирәм! Бир дә она көрә севинирәм ки, бу гар мәним балача бачымын да биринчи гарыдыр.

Бачымын ады Ајтәндир. Нәлә бир јашы да јохдур. Неч гар көрмәјиб.

Инди о гучағымда, пәнчәрәдән гара бахыр. Хырдача-хырдача, томбул-томбул әлләрини узадыр. Ғығылдајыр, башыны да тез-тез ашағы-јухары тәрпәдир. О, һәмишә бабамын башыны гучаглајыб, гар кими ағаппаг сачларыны дидишдирмәк истәјәндә дә белә ејләјир. Дејирәм:

— Олмаз, Ајтән, олмаз!

Ајтән күлүр, әлләрини ојнадыр, додагларыны бир-биринә сыхыб ара-

сындан үфүрүр: — Б-р-р-р-ва.. Јәгин Ајтән демәк истәјир: „Сојуг оlanda нә олар? Мән сојугдан горхмурам ки...“

Јахшы, бәс инди нә ејләјим? Көрәсэн она бир азча, лап бир азча гар веримми? Ахы бу гар онун биринчи гарыдыр, лап биринчи гары!

Тез пәнчәрәни аралајыб, бир овуч гар көтүрүрәм. Ајтән гары ики әлли гамарлајыр. Бирдән үшүјән әлләрини чәкир.

Гар икимизин дә үстүнә сөпәләнир, әријир. Јериндә ирили-хырдалы дамчылар галыр: рәнкбәрәнк парылдашан дамчылар...

Бабам мәнә дејир ки, бу дамчыларын һәр бири јазда бир чичәк олачаг, ал-әлван чичәкләр, сонра да ғырмызы чижәләкләр, көбәләкләр, чүрбәчүр, рәнкбәрәнк, дадлы-дадлы мејвәләр...

Бабам дејир ки, лап чохдан, мәним анам көрпә, јәни бачым Ајтән бојда оlanda, бүтүн дүнјада дава кедирмиш. Онда топларын, бомбаларын аловундан, јанан шәһәрләрин, кәндләрин горундан-түстүсүндән көјдән гара гар жағырмыш; һисли-тозлу гар, зәһәрли гар...

Јох, мән истәмирәм, даһа бир дә дүнјада, неч јердә белә гар жағмасын!

Гој һәмишә, һәр јердә, бах, бизим бу гар кими, бу илки ғышын биринчи гары кими, мәним биринчи мәктәб гарым кими, көрпә Ајтәнин лап биринчи гары кими ағаппаг, тэртэмиз гар жағсын, һиссиз, тозсуз...

Ағаппаг, тэртэмиз...

